

UNIWERSYTET SZCZECIŃSKI

NARODOWA AGENCJA
WYMIANY AKADEMICKIEJ

Współczesne polskie tradycje i zwyczaje

Katarzyna Kondziola-Pich ¹
Uniwersytet Szczeciński

Zwyczaje wiosenne

Dzień kobiet

Zgodnie z polskim zwyczajem ten dzień świętują wszystkie panie niezależnie od wieku. Jeszcze nie tak dawno święto było kojarzone z goździkiem i parą rajstop, obecnie coraz częściej Dzień Kobiet obchodzi się w szkole czy przedszkolu.

UNIwersytet Szczeciński

NARODOWA AGENCJA
WYMIANY AKADEMICKIEJ

A poster for International Women's Day (8 March) featuring three women in vintage-style dresses and aprons, holding large red carnations. The background is green with faint silhouettes of women. Text boxes provide details about a shopping promotion and list participating brands.

8 MARCA
RAJSTOPY I KWIATY
PRAWEM KAŻDEJ KOBIETY

Robiąc zakupy
za 100 zł
ODBIERASZ
UPOMINEK

Poupée
MARILYN

CALZEDONIA

ESOTIQ

forumgliwice.pl

Pierwszy dzień wiosny 21 marca

Dzień Wiosny i związana z nim równonoc było wyczekiwanyym świętem, które zwiastowało radość z budzącego się po zimie życia. Symbolicznie, jako pożegnanie z zimą, topiono lub palono słomianą kukłę – Marzannę.

Stacja 6

Pierwszy dzień wiosny 21 marca

Pierwszy dzień wiosny 21 marca

Pierwszy dzień wiosny 21 marca

Pierwszy dzień wiosny 21 marca

Dziś Dzień Wiosny uczniom kojarzy się przede wszystkim z **Dniem Wagarowicza**, a przedszkolakom ze spacerem lub zabawami na świeżym powietrzu, ponieważ ze względu na ochronę środowiska coraz rzadziej praktykuje się już m.in. topienie marzanny.

Zwyczaje wielkanocne

Niedziela Palmowa, zwana również Niedzielą Męki Pańskiej, została ustanowiona na pamiątkę uroczystego wjazdu Jezusa do Jerozolimy, kiedy to mieszkańcy miasta witali Go, machając gałązkami palmowymi.

Slajd 11

Niedziela Palmowa

konkurs na palmę

Zwyczaję wielkanocne

Zwyczaje wielkanocne

Koszyczek wielkanocny – święcenie pokarmów jest związane z tradycją chrześcijańską, natomiast symbolika tego, co wkładamy do koszyczków, sięga czasów przedchrześcijańskich.

Babka (baba) wielkanocna

Niezła babka!

O kobiecie:

niezła babka, fajna babka, równa babka

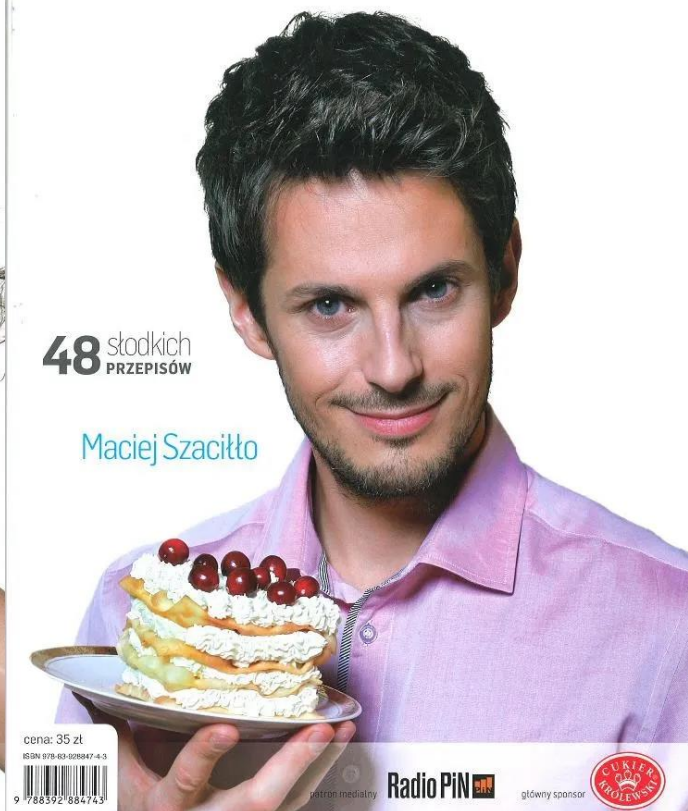
UWAGA! Może być niestosowne!

fajna babka

ale ciacho

Baba

Baba – obraźliwie o kobiecie:

wstrętna baba / wstrętny babsztyl

co za baba! / co za babsztyl!

Nie znoszę tej baby / tego babsztyla.

Besty.pl

Kobiety za kierownicą są jak gwiazdy

Ty je widzisz - one Ciebie już nie

www.demotywatory.pl

Baba za kierownicą!
Jak jedziesz, babo!
Jeździsz jak baba (źle, powoli, nieudolnie);

Slajd 19

Nie bądź baba! (zły stereotyp)

Czy płacz to wstyd ?!

„Nie bądź beksa!”

„Nie płacz jak baba!”

Pisanki

ogólna nazwa jaj zdobionych różnymi technikami

Rodzaje pisanek

Drapanki powstają przez drapanie ostrym narzędziem zewnętrznej barwionej powłoki jajka, technika spotykana głównie w Polsce i Austrii.

Rodzaje pisanek

Kraszanki powstają przez gotowanie jajka w wywarze barwnym, dawniej uzyskiwanym wyłącznie ze składników naturalnych. Używano roślin, które pozwalały na uzyskanie różnych kolorów.

Kolory kraszanek

brązowy (rudy): łupiny cebuli

Kolory kraszanek

czarny: kora dębu, olchy lub łupiny orzecha włoskiego

dąb

olcha

łupiny orzecha włoskiego

Kolory kraszanek

żółtożłocisty: kora młodej jabłoni lub kwiat nagietka

jabłoń

nagietek

Sła

Kolory kraszanek

niebieski: płatki kwiatu bławatka, kapusta modra

Bławatek (chaber)

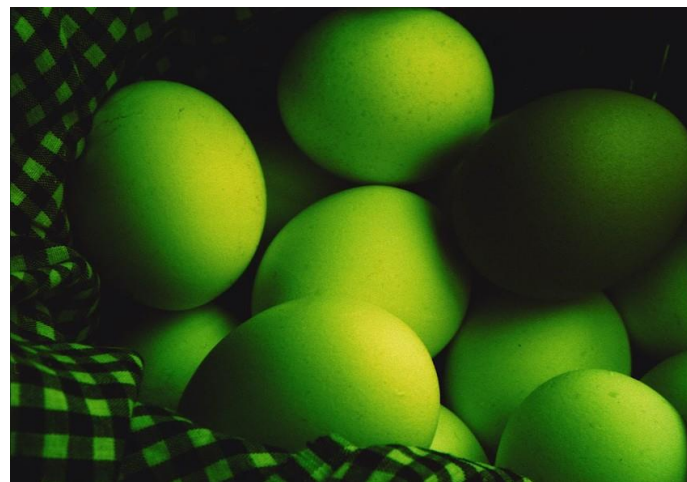
Kolory kraszanek

fioletowy: płatki kwiatu ciemnej malwy

Kolory kraszanek

zielony: pędy młodego żyta lub listki barwinka

Kolory kraszanek

różowy: sok z buraka

Rodzaje pisanek

Oklejanki (naklejanki) są przyozdobione płatkami kwiatów, skrawkami kolorowego papieru, tkaniny, nicią, włóczką wełnianą itp.

Rodzaje pisanek

Pisanki są różnobarwne. Powstają przez rysowanie na skorupce gorącym roztopionym woskiem

Zwyczaje wielkanocne

Lany Poniedziałek (Śmigus-dyngus) – tradycja oblewania się wodą nawiązuje do słowiańskiego kultu żywiołu wody i jej oczyszczającej mocy. Wraz z rozpowszechnieniem się katolicyzmu symbolika wody objęła także chrześcijańską symbolikę – zmywa grzech.

Zwyczajne wielkanocne

Zwyczaje wielkanocne

Zwyczaj wielkanocny

Prima Aprilis - uważaj, bo się pomylisz!

Prima Aprilis po łacinie oznacza „pierwszy kwietnia” i tego dnia ludzie żartują, wygłupiają się i robią sobie psikusy.

Ktoś robi kogoś w konia - ktoś oszukuje kogoś, wykorzystując jego naiwność.

3 maja

Święto Konstytucji 3 Maja to święto państwowe obchodzone na pamiątkę uchwalenia pierwszej spisanej w Europie konstytucji. Wraz z upływem czasu stała się polskim symbolem niepodległości, suwerenności i istnienia narodu polskiego. Ten dzień to przypomnienie o tym, że Polacy powinni być dumni z historii swojego kraju.

Dzień Matki, 26 maja

Tego dnia dzieci, nawet te dorosłe, wręczają swoim mamom miłe upominki, aby przypomnieć im, jak bardzo są ważne w życiu rodziny.

Slajd 39

Dzień Dziecka, 1 czerwca

W tym dniu dzieci otrzymują mniejsze lub większe prezenty, a ten dzień jest dniem wspólnej zabawy i śmiechu.

Zwyczaje letnie

Zwyczaje letnie

Noc Świętojańska to chrześcijańska odpowiedź na pogańską **Noc Kupały**. Święto obchodzone jest w noc wigilii św. Jana Chrzciciela (z 23 na 24 czerwca), którego postać jest także silnie wiązana z mocą wody. Współcześnie Noc Świętojańska ma świecki charakter, najczęściej z tej okazji organizuje się festyny lub pokazy światła.

Noc Świętojańska - puszczanie wianków

Noc Świętojańska - tańce przy ognisku

Noc Świętojańska - kwiat paproci

Dzień Ojca, 23 czerwca

To doskonała okazja, by podziękować tacie za jego obecność i miłość.

**WSZYSTKIEGO
NAJLEPSZEGO
Z OKAZJI DNIA
OJCA!**

Slajd 46

Dożynki - sierpień / wrzesień

Dożynki, czyli słowiańskie **Święto plonów** było świętem, któremu towarzyszyła radość, zabawa po zakończeniu prac na roli. Dziękowano za płodność ziemi i natury oraz za plony. Z okazji dożynek organizowane są festyny w ostatnich tygodniach sierpnia.

Slajd 47

Dożynki - sierpień / wrzesień

Zwyczaje jesienne

Dzień Chłopaka, 29 września

Święto nie ma długiej tradycji, ale chętnie obchodzą je uczniowie i przedszkolaki. W tym dniu wszyscy chłopcy otrzymują od koleżanek drobne upominki. To także doskonała okazja do wspólnej zabawy.

Dzień Edukacji Narodowej, 14 października

Nazywamy go też **Dniem Nauczyciela** - to święto wszystkich pracowników oświaty. W tym dniu uczniowie składają życzenia nauczycielom z podziękowaniem za ich trud i wkład w ich wychowanie i edukację.

Uroczystość Wszystkich Świętych, 1 listopada

W Kościele katolickim uroczystość ku czci wszystkich umarłych i przebywających w niebie.

Andrzejki, 30 listopada

Święto obchodzone w wigilię św. Andrzeja. W tym dniu wróżymy.

Andrzejki

ZOBACZ WIĘCEJ NA STYLOWI.PL

Zwyczaje zimowe

Mikołajki, 6 grudnia

Mikołajki – to jednej z najbardziej oczekiwanych świąt, nie tylko przez dzieci. W nocy z 5 na 6 grudnia Mikołaj obdarowuje wszystkie dzieci prezentami.

Mikołajki, 6 grudnia

Mikołajki, 6 grudnia

Mikołajki, 6 grudnia

Mikołajki, 6 grudnia

Boże Narodzenie

Boże Narodzenie - 24 grudnia, kolacja wigilijna

Boże Narodzenie - prezenty pod choinką

Boże Narodzenie - kto przynosi prezenty?

Święty Mikołaj przynosi prezenty na Wigilię do większości polskich domów.

Gwiazdor odwiedza domy na Kujawach, Lubelszczyźnie, Kaszubach, Pomorzu Zachodnim i w Wielkopolsce.

Aniołek odwiedza dzieci mieszkające na Śląsku Cieszyńskim, Podkarpaciu i w niektórych regionach Małopolski.

Boże Narodzenie - kto przynosi prezenty?

Gwiazdka przynosi upominki dla dzieci z Małopolski, Podkarpacia i województwa świętokrzyskiego.

Dziadek Mróz przywędrował do Polski ze wschodu. Dlatego w Wigilię wręcza podarki głównie mieszkańcom wschodniej granicy.

Dzieciątko, czyli narodzony Jezus Chrystus, przynosi upominki dzieciom z województwa opolskiego i świętokrzyskiego.

Boże Narodzenie - pasterka

Dzień Babci i Dzień Dziadka, 21 i 22 stycznia

W tych radosnych i pełnych miłości dniach dzieci obdarowują swoje babcie i swoich dziadków drobnymi upominkami, laurkami, aby podziękować im za obecność.

Tłusty czwartek

To ostatni czwartek przed Wielkim Postem i tego dnia można się bezkarnie objadać. Dziś jemy przede wszystkim słodkie pączki i faworki.

Ostatki

Ostatki, czyli **zapusty** to ostatnie dni karnawału (od tłustego czwartku do Środy Popielcowej) to czas największych zabaw. Zwyczaj ten powoli traci na znaczeniu.

Ostatki

Ostatki

Przez weekend sie bawimy, od środy pościmy

Pozytywniej.PL

NARODOWA AGENCJA
WYMIANY AKADEMICKIEJ

Zadanie: Dopasuj hasła do zwyczajów

- Marzanna;
- goździki i rajstopy;
- wagary;
- palma;
- kraszanki;
- Prima Aprilis;
- 1 czerwca;
- śmigus-dyngus;
- puszczanie wianków na wodzie;
- cmentarz;
- kwiat paproci;
- podziękowanie za plony;
- lanie wosku;
- prezent pod poduszką;
- faworki;
- pasterka

- **Andrzejki;**
- **Wielkanoc;**
- **Boże Narodzenie;**
- **Noc Świętojańska;**
- **Dzień Dziecka;**
- **Mikołajki;**
- **Dożynki;**
- **1 kwietnia;**
- **Niedziela Palmowa;**
- **Dzień Kobiet;**
- **Wszystkich Świętych;**
- **Pierwszy Dzień Wiosny;**
- **Tłusty Czwartek**

Kto w Polsce przynosi prezenty bożonarodzeniowe?

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.
- 6.